

MUZIEK Passie voor zijn vak inspireert neuropsycholoog (en slagwerker) Tim Leufkens tot bijzondere compositie

Een muzikaal eerbetoon aan de mens

Ooit afgevraagd hoe slaap, reuk of smaak klinkt? De slagwerkgroep van harmonie Sint Michaël uit Thorn brengt zondag in Roermond de compositie *L'Uomo* in première. Het stuk beeldt vijf eigenschappen van de mens muzikaal uit.

door Frank Vergoossen

Een multidisciplinair muziekproject met de mens als centraal thema. Twee jaar lang zijn de slagwerkers van harmonie Sint Michaël uit Thorn ermee bezig geweest. Behalve de achttien slagwerkers onder leiding van Frank Marx betreden zes koperblazers, een sopraan, een pianiste en een dj het podium. *L'Uomo* zet de mens neer in al zijn veelzijdigheid. Het idee komt van Maastrichtenaar Tim Leufkens. Hij is behalve amateurslagwerker ook neuropsycholoog. De passie voor zijn vak inspireerde hem tot de bijzondere verklanking. „Als ambassadeur van dit fascinerende vakgebied wil ik mensen meer bewust maken van de werking van de hersenen en het menselijk gedrag. Wat is er dan mooier dan je passie combineren met je grote hobby?” De vijftig minuten durende compositie schetst vijf belangrijke eigenschappen van het menselijk wezen. Het eerste deel schildert het sociale karakter van de mens. Deel twee karakteriseert de vijf zintuigen zicht, gehoor, smaak, reuk en tast. Daarna wordt de individuele mens met ieder zijn eigen persoonlijkheid uitgebeeld. Gevolgd door de mens als communicerend wezen. Het slotdeel illustreert bewustzijnsvormen zoals hyperaltheid, waak, slaap en dood. Leufkens vertelt hoe hij op het idee kwam. „Als onderzoeker aan de Universiteit Maastricht maakte ik ooit een cursus over psychologie met de eigen-

Overleg tussen neuropsycholoog Tim Leufkens (links) en componist Vincent Cox.

foto Jeroen Kuit

schappen van de mens als centraal thema. Na afloop bedacht ik dat dit onderwerp een interessant uitgangspunt kon zijn voor een muziekstuk. Ik kon me de bijbehorende sferen, instrumenten en klanken levendig voorstellen.” Zijn wetenschappelijke achtergrond vormde al twee keer eerder de inspiratiebron voor een groot werk voor slagwerkensemble. Na *Scene Analysis* (2006) over de menselijke waarneming en *Phrenology* (2009) over de werking van het menselijk brein, is *L'Uomo* (Italiaans voor: de mens) de derde grote productie die de luisteraar dichter bij zijn eigen innerlijke geest brengt.

Vincent Cox, slagwerker bij het Radio Filharmonisch Orkest, zette de sfeerbeelden van Leufkens om in muzieknoten. „Tim weet heel precies wat hij wil en vooral wat hij niet wil”, legt Cox het proces uit. „Aan de hand van zijn ideeën zoek ik naar de juiste invulling. Dat is elke keer weer een nieuwe uitdaging.” Cox putte voor zijn verklanking vooral uit het klassieke slagwerkinstrumentarium. Melodische instrumenten zoals vibrafoon, xylofoon, marimba's, buisklokken, crotales en pauken en alle ongestemde instrumenten. Cox: „Deel 3 beschrijft onder meer hoe nauwkeurig, hoe stipt iemand is. Dat heb ik proberen weer te geven door alleen

korte en precieze klanken te gebruiken. Muzikanten dempen met hun mallets de klank van xylofoons en marimba's af, terwijl op woodblock en claves staccatonootjes worden gespeeld. Bij de uitbeelding van de mens als sociaal wezen, ben ik begonnen met één speler die heel kaal één noot speelt. Vervolgens bieden andere muzikanten hulp aan, zodat de eenzame noot

uitgroeit tot een rijk muziekstuk.” Toch is *L'Uomo* geen in stukjes gehakte compositie van allerlei op zichzelf staande delen. Cox: „Zeker bij een compositie van deze lengte is het belangrijk dat het geheel bij elkaar past.” Kunstzinnige video-beelden van de vormgever Yves Dupuits geven het publiek meer houvast bij de abstracte klanken. Met de première van 'L'Uomo' sluit de harmonie de festiviteiten rond het 150-jarig bestaan af. Na de pauze volgt het orkest het programma met de ouverture 'La Gaza Ladra' van Rossini, 'The Lost Labyrinth' van Houben en 'Jungla' van Ferran. Het concert in De Oranjerie in Roermond begint om 14.45 uur.

► **Compositie 'L'Uomo' brengt de luisteraar weer dichter bij zijn eigen innerlijke geest.**